

Edmond Rostand: Cyrano de Bergerac. A romantikus dráma bemutató előadása a Dóm téren, este fél 9-kor.

Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál. Megnyitőünnepség a Tiszaparton, délután 5 órakor; és népviseletek; Lucs-

folklórbemutató az újszegedi színpadon, este fél 9-kor.

A pedagógiai nyári egyetem előadásai a Szegedi Biológiai Központban. Wieber Mariann jelmeztervező művész kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Papp György grafikusművész tűzzománcai a Palotta Galériában, augusztus 20-ig.

Gubcsi Attila festőművész kiállítása az ifjúsági házban, augusztus 31-ig.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai: Csongrád megyei parasztbútorok és népviseletek; Lucs-

képgyűjtemény; Móra-emlékszoja; A Fekete-házban: Vihart aratva — Csongrád megye munkásságának élete és harcai 1867—1945; Buday György élete és munkássága; Magyar katonai egyenruhák; a Vármúzeumban: Szeged múltja, jelene, jövője; a Kass Galériában: Bélyeg-ek, bélyegtervek, minis-és maxikönyvek Kass János műhelyéből.

Nemzeti Történelmi Emlékpark (Ópusztaszer).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Tápe).

Kenderfonó gyártörténelmi kiállítás (Szeged, Rigó utca 5—7.).

Paprikamúzeum (Szentmihálytelek).

Ma kezdődnek a szabadtéri játékok

Romantikus dráma
Nemzetközi folklórbemutatók

Rostand: Cyrano de Bergerac című kétrészes romantikus drámájának bemutató előadásával ma, pénteken megkezdődnek az 1987-es szabadtéri játékok. A Madách Színház előadásának dímszínpadai változatát Lengyel György rendezte, Fehér Miklós tervezte a díszleteket, Mialkovszky Erzsébet a jelmezeket. A zeneszerző: Novák János. A címszerepben Huszti Pétert láthatja a premierközönség, Roxan Moór Marianna, Christian Vass Gábor, Csernák János, Horesnyik László, Juhász Jácint, Papp János, Dengyel Iván, Csűrös Karola és a Madách Színház több más művésze mellett a Szegedi Nemzeti Színház tagjai és színművészeti főiskolások játszanak a sokszereplős Rostand-műben. A 19. század végén alkotott szerzőt a két évszázaddal korábban élt költő-író, filozófus, Cyrano alakja ihlette az erkölcsök és érzelmek tiszteltéről beszédés verses színmű megírására. Az idei szabadtéri játékok premierjét két Cyrano-előadás követi, szombaton és vasárnap.

A Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivált két-évenként iktatják az ünnepi hetek programjába, az idei a tizenegyedik a sorban. Kilenemzet táncsoportjai

Az egyik szerelmespár a Rostand-műből: Roxan (Moór Marianna) és Christian (Vass Gábor)

és négy hazai együttes (köz-útjuk szegedi, a Napsugár) részvételével rendezi meg a SZOT, a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa, a megyei és a szegedi tanács a fesztivált, amely ma délután 5 órakor a Tisza-parti

ünnepélyes megnyitóval kezdődik, este az újszegedi szabadtéri színpadon folklórbemutatóval folytatódik. Ezen a lengyel, a jugoszláviai és az NDK-beli vendégek, valamint a dunajvárosi Vasas együttes szerepel.

Rádióhallgatóknak válaszolva ...

A Magyar Rádió Szegedi Körzeti Stúdiójának csütörtök reggeli műsorával kapcsolatban sok hallgató telefonált a stúdióba. Az adás fő témája a közlekedés volt. Ezzel kapcsolatban elsősorban a szegedieknek voltak kérdéseik. Ezekre most lapunkban válaszolunk, remélve, hogy ily módon mindennapos, jó működő gyakorlatot alakíthatunk ki.

A tegnapi legfontosabb kérdésekre a műsor vendége, Dankó János, a Szeged Városi Tanács Közlekedési csoportvezetője válaszolt. A Retek utcai kerékpárút jelzőtábláját hiányolta az egyik telefonáló. Megtudtuk, hogy a táblák épp a napokban érkeztek meg Budapestről. Hamarosan a helyükre kerülnek. Teljesen jogos az észrevétel, hogy az Árpád téren a mozgássérülteknek szóló tábla másutt van, mint az erre vonatkozó felfestett jel az aszfalton. Szerencsére az illetékesnek is épp a napokban tűnt fel ez a visszásság. Az intézkedés megtörtént.

A Zrínyi utcában a szabadtéri játékok idejére megtiltották a parkolást 18 és 24 óra között. Erre a tömeges esti gyalogos forgalom miatt volt szükség. Megoldás a parkolási lehetőséget keresők számára: a fesztivál idejére a Lenin körútnak a

Hősök kapuja és a Tiszapart közötti szakaszán fizető parkolót nyitnak. Az egyik elhangzott riport kapcsán Ságváritelepről telefonáltak. A városrész tanács- tagja sincs megelégedve a 20 percenkénti buszjáratokkal. A lakosság gondja pedig az, hogy a vasúti sorompó miatt a buszok nem tudják tartani az indulási időközöket. Sajnos, amíg külön szintű átvezetést nem tudnak biztosítani a vágányok felett, ez a helyzet nem sokban javulhat. Erre viszont — gazdasági helyzetünket ismerve — egyelőre nem sok remény van.

Az előzőhöz hasonlóan nem tudjuk gyors megoldással biztatni azt a telefonálót, aki a Csillag téri út-keresztvezető hiányolta a jelzőlámparendszert. A tervekben valóban szerepel ez a forgalmas hely is, ám a beütemezett jelzőlámpa kiépítések között fontossági

sorrendet kell tartani. Eszerint a Csillag téren 1990 után számíthatnak a helyzet megoldására. Addig is érvényes az örök törvény: Vezess óvatosan!

Pleskonics András

Elhunyt Mathiász Tivadar

Szegeden rövid, súlyos betegség után elhunyt Mathiász Tivadar, a Csongrád Megyei Bíróság elnökhelyettese, bírósági főtanácsos.

Kiskunfélegyházán született 1932. október 21-én. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát, majd 1957 óta bírósági, bírósági vezetőként igazságügyi dolgozó volt, 1966-tól pedig a Csongrád Megyei Bíróság polgári ügyszakos elnökhelyetteseként tevékenykedett. Munkatársai szakmai tudását elismerték, kiváló emberi tulajdonságaiért pedig szeretették. Sokoldalúan tájékozott polgári jogász volt. Tagja volt az Országos Jogi Szakvizsga Bizottságnak. Adjunktusként hosszú évek óta oktatott az Állam- és Jogtudományi Karon, a hallgatók körében nagy megbecsülésnek örvendett.

Széles körű közéleti tevékenységet fejtett ki: az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának aktívjaként közreműködött a panaszügyek intézésében. Elnöke volt a magyar Jogász Szövetség Csongrád Megyei Polgári Jogi Szakosztályának. A Hazafias Népfront Csongrád Megyei Bizottsága Családvédelmi Tanácsának elnökeként jelentős munkát végzett a család intézményének megszilárdítása, a családjogi ismeretek terjesztése terén.

Munkásságát az Igazságügy Kiváló Dolgozója, a Munka Erdemrend bronz, ezüst, majd arany fokozata kitüntetésekkel ismerték el. Mathiász Tivadart az Igazságügyi Minisztérium saját halottjának tekintette. Temetése ma, pénteken 13 órakor kerül sor a szegedi Belvárosi temető ravatalozójából.

Szemben az órával

Néha az utcákat járva a hétköznapiokon, az ember hideglelősen gondolja: nincs erő, mi elmozdítaná, s más minőségbe lendítene e fölösleges és esztelen, erőpazarló rohanásba merevült világot. Magamnak is furcsa, de egyre bizonyosabb: elsősorban azért szeretem e rendre hőségben ránk köszöntő szabadtéri szezon, a szegedi nyarat, mert úgy tetszik, bő két hónapra ilyenkor lazul a merevség, a mozgások célra tartanak, beidegződöttségekről hajlamos kopni a rozsdá — frissítő szellőket érzünk a legádázabbul moccsanatlan forró levegőkben is. Mintha városnyi szigeten lennénk, ahol meg tudott maradni a kezdetek lendületéből, bizakodásából — hovatovább anakronizmusnak tetszik leírni, de mégis: telkesedéséből, egy nyári hónapokra való adag. Azokból a legendákba emelkedett idők, amikor valódi erőfeszítést kívánt, egyszersmind elsőrangú, de belülről fakadó, természetes igényt jelentett — például népszínházat csinálni. És a népszínházba járni, estéről estére hitezer ülhelyet elfoglalni, kíváncsian, felhangolva, éhesen várni, mi történik ott, az egyetem falába épített órával szemben, a Dóm előtt, a játéktér, az évezredek varázslatok folytatásaként szolgálóba állított csillagos színházban.

De mennyi kérdőjelet kapott azóta a név, s mögöttese: népszínház? Az óra nem állt meg, s az idővel jött, mi jöhetett, nyomában zürzavaros, bizonytalan- kodó gondolatok a fejekben.

Színházi viták, oh... Monotóniájuk és érdektelenségük sokára vált nyilvánvalóvá, mert bár az óra járt, mintha nem vettük volna észre, maradtunk a „kell”-nél, a szép elhatározásoknál. De hát mi is a teendő, ha a jelek szerint a nép nem kíváncsi már a színházra, fogyaszt, míg tud mást, a művészetet nem sorolja létének fontos fenntartóihoz, igénye iránta nem természetes, s úgy tetszik, azt sem kedveli, ha tölcserként használják a kultúra fölött papjai és papnői, min töltögetnek a saiat választásuk szerint, finomnak mondott „étkeket”. Svédasztal akkor? Hja, oda meg a silány tolakszik fel, s az választatik.

Miért, miért, miért?

A ripsz-ropsz lezárt legutolsó „színházi” vitában ott a kínos-kétségbeesett kérdés, s tán le kéne váltani a közönséget? Meg a gyors felelet, a kultúra ügye nem a kultúráé, egyetlen a kiút, nem választ- hatunk, csak változtathatunk, a legszé- lesebb közegen, melybe a kultúra sajátos közép-kelet-európai módon ágyazódik. Nem le, föl-, hanem megváltani kell a közönséget, a népszínházét, nem csodá- val, embernek való életközegének meg- formálásával, miben kulturált lehet, csak- is, mert hiszen ilyen a természete — így a felelet. Rokonszenves.

S a pillanatnyi, nem egészen termés- tesnek tartható állapotok közepette hogy- ne kellene gondolkodni egy folyamatosan, de változó hatásokkal működő népszín- ház dologáról? A Szegedi Szabadtéri Játé- kok fenntartói alighanem tudják, mu- száj a hagyományt őrizni — és megvál- toztatni. Nyári színházaknak, népszínházak- lenni kell, mint a hitnek, ami létünk emberiségének lehetőségéről szól. Ne- héz időkben pedig nem elég csak őrizni a hitet, hisz úgy vagyunk megszerkeszt- ve, ilyenkor éppen hogy erősödhet.

Ugy fest, messze kanyarog a gondol- lat a szabadtéri szezonnyitótól, mi — végtére — most a penzum; pe- dig dehogy. Színházban, nyáriban is mu- tatkozhat bizalom, bizakodás a jövőre, ha csak apró jeleit is fölmutatja a vál- toztatási igénynek. Ha arra tendál, szeren- csésebb, gazdagabb idők felé, amikor megszokott hétköznapi örömeink-ünne- pünk lesz leülni a csillagok alá. Hisz úgy tetszik, bár számlálják még a napi hatezerből eladott jegyeket, nemcsak. Azt is tekintik, érteken, minőségen gaz- dagodhat-e, aki jegyet vált. S a körül- mények által kényszerű fufanggal töre- kednek: eredetileg egyedül lássunk, hadd segítse a sznobéria is átvészelné az élet és a kultúra konfliktusaival terhes időket. Bizakodni — jó. Figyeljünk hát az óra- játékra, „első fanfár indul”, s nézzük, mi történik ott szemben, a színpadon. Vagy még inkább: hogy mi történik a néző- téren. Sulyok Erzsébet

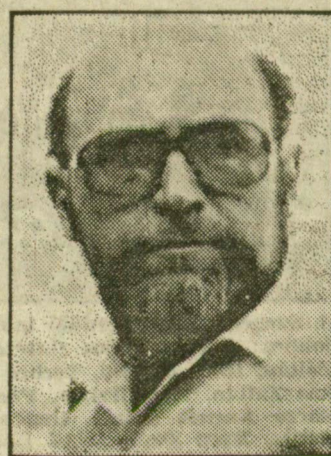
„A Cyrano érzelemhiányt pótol”

A rendező, Lengyel György — Rostand művéről

Cyrano de Bergerac, a de- rék gascogne-i kadét igazi romantikus hős: kiváló baj- vivó és alanyi költő, éles eszű gondolkodó és félénk udvár- ló egy személyben. Róla és egyik fölfedezőjéről, Ros- tand-ról beszélgettünk Lengyel Györggyel, a dímszín- padra állított mű rendezőjé- vel.

— Szerb Antal azt írta a Cyrano-ról, hogy giccs. Ön is giccsnek tartja?

— Túlcifrázott, túlcukro- zott művekre mondjuk azt, hogy giccs. Olyan alkotások- ra, amelyekben nincs őszinte tartalom, igazi szenvedély. Rostand darabjában viszont valódi érzelmek vannak, és ezt a szenvedélyt átszövi a

francia szellemre oly jel- lemző ironia és humor. Vi- gyzni kell a címke ragasz- tásával, mert ha ez giccs, ak- kor megfosztjuk magunkat az érzelmektől.

— Ön szerint megfigyel- hető az érzelmesség iránti igény fokozódása?

— Igen, és nem csupán a nosztalgiaira hajló idősöb- bekben, hanem a fiatalok- ban is egyre erősebb a vágy az érzelmek iránt. Ugyanolyan érzelemhiány tapasztalható, mint az ötvenes években. Akkor más okból volt meg- fosztva az ember a szenve- délyektől, mint most, de ugyanúgy reagált, ma em- bere: a hiányt pótolni akarta. Ez az új érzelmesség nemcsak nálunk öntötte el az embereket, hanem szerte a világon. Az utóbbi évek- ben a Cyrano-t bemutatták Shakespeare színházában — ahol franciákat sohasem ját- szottak —, Párizsban és Moszkvában is, mindenütt nagy sikerrel. A francia fő- városban hét színész követte egymást a főszerepben.

— Rostand-t Lukács György A modern dráma fejlődésének történetében Victor Hugo epigonjának nevezi, s e mondaton túl többet nem áldoz rá.

— Úgy gondolom, hogy nem szabad Lukács György- től közeledni a Cyrano felé, hiszen ő a realista és natu- rista dráma alapjairól szól.

— Korábban rendezett már romantikus darabot?

— Nem, ez az első. Még Victor Hugótól sem rendez- tem, s ettől is félttem kezdet- ben. Azután megértintett az igazi szenvedély és a humor, így közelebb kerültünk egy- máshoz.

— Rostand másik ismert darabja a Sasfiók. Vélemé- nyem szerint nemsoká eljő- ennek az ideje is?

— Ezt nem hiszem, hiszen a Sasfiókban hamis történe- lemkeppel találkozhatunk. Cyrano viszont valóságos alak: tehetséges, kihívó, egyezkedni képtelen, groteszk jelenség, aki mindenestül a legnemesebbek közé tarto- zik.

— Milyen problémákkal találkozott a „belőt” kö- színházi előadás szabadtéri- re állításakor?

— Az maga egy nagy kérdés, hogy miként lehet széles- vásznúvá tenni a mi kes- kenyítműnket. Gyakorlati- lag újrapróbáljuk az egé- szet, mert a nagyobb tér és a sok új, szegedi szereplő ezt diktálja számunkra. A szabadtérre állítást indokol- ja, hogy a Cyrano igazi nép- színházi darab, mindenkinek szól. Nagy látványosságot ígérő színház ez, melyben a színészeknek ritkán adódó lehetősége van arra, hogy csillogjanak, hogy vonzó szem- mélységet formáljanak.

— Hogy érzi magát, milyen a munka ezzel a csapattal?

— Nagyon élvezem a mun- kát, mert kellemesek a fel- tételek. Sok fiatalal dolgo- zunk együtt, ezért lendületes sodrásúak a próbák. Úgy érzem, hogy gördülékeny és jókedvű a munka.

Dlusztus Imre